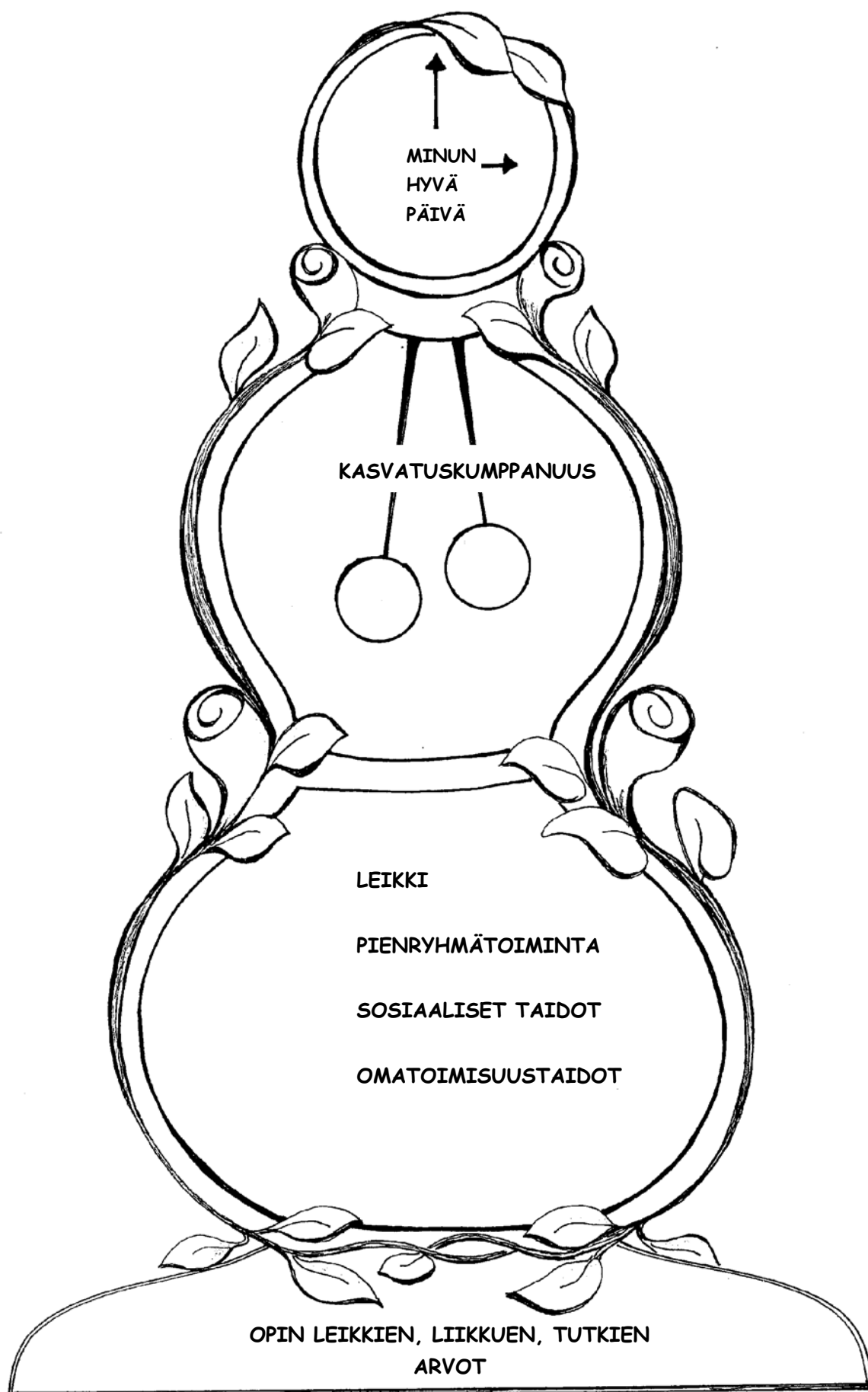

KELLON PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1. TERVETULOA KELLON PÄIVÄKODIN KASVATUSMAAILMAAN
2. KELLON PÄIVÄKODIN TOIMINTA-AJATUS
3. PÄIVÄHOIDON ARVOT TARKOITTAVAT MEIDÄN PÄIVÄKODISSA
4. VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTUMINEN KELLON PÄIVÄKODISSA
 - Sosiaalisia taitoja tarvitaan elämässä pärjäämiseen
 - Selviydyn itse- omatoimisuus
 - Lapsen pääasiallinen työ on leikki
 - Pienryhmätoiminta
 - Lapsen tapa oppia
5. KODIN JA PÄIVÄHOIDON YHTEISTYÖ= KASVATUSKUMPPANUUS
6. HOIDON, KASVATUKSEN JA OPETUKSEN KOKONAISUUS
 - hyvinvoiva lapsi
 - lapsen hyvä päivä
 - Varhaiskasvatuksen sisältöalueiden toteutuminen
7. VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

1. TERVETULOA KELLON PÄIVÄKODIN KASVATUSMAAILMAAN

Kellon päiväkoti, Kellon kylän keskustassa, on osa kasvun ja opetuksen keskusta. Samalla tontilla sijaitsee päiväkoti, alakoulu ja yläkoulu. Huolimatta suuresta rakennuksesta, toimimme aivan omassa maailmassamme.

Talossa toimii seitsemän kokopäiväryhmää ikäkausittain jaoteltuna. Pääsääntöisesti kaikkein pienimmät lapset ”asustelevat” vanhassa siivessä ja kuta isommista lapsista on kysymys, sitä lähempänä koulua heidän ryhmänsä on.

HIRSIMETSÄ
pienet lapset

MUUMILAAKSO
pienet lapset

HUVIKUMPU
yli 3-vuotiaat

VAAHTERAMÄKI
yli 3-vuotiaat

ANKKALINNA
yli 5-vuotiaat

KOIRAMÄKI
esikoululaiset

IHMEMAA
esikoululaiset

Ryhmiin muodostuminen arvioidaan keväällä, uuden hoitokauden kynnyksellä. Ryhmät toimivat omina kotiryhminään. Ryhmillä on omat sisäänkäyntinsä ja toimitilansa. Käytössämme on kolme piha-aluetta ja aamupäivällä ulkoilumme on porrastettua.

Sijaintimme on Kellossa keskeisellä paikalla, mikä tarjoaa ihanteellisen oppimisympäristön. Lasten kanssa on helppo tehdä retkiä metsään, läheiseen kirjastoon, kauppoihin, postiin, pankkiin ja seurakuntatalolle. Päiväkodin ympärillä on erinomaiset liikuntamahdollisuudet sekä hyvät edellytykset vuodenaikojen seuraamiseen.

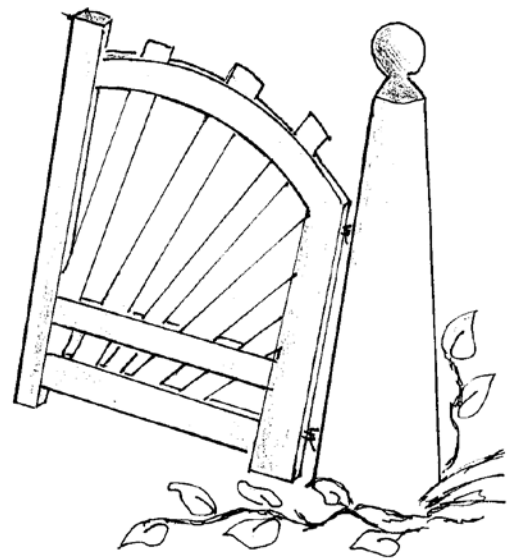
Päiväkodin keittiössä valmistetaan aamu- ja välipala, mutta lounas haetaan Kellon yläkoululta. Esikoululaiset ruokailevat koulun ruokasalissa. Sekä ruoan kuljetus, että eskareiden ruokailu toimii kätevästi, koska päiväkotiki, alakoulu ja yläkoulu ovat kiinteästi toisiinsa yhteydessä.

2. KELLON PÄIVÄKODIN TOIMINTA-AJATUS

Meidän on hyvä olla Kellon päiväkodissa, koska kunnioitamme toisiamme ja opettelemme yhdessä hyviä käytöstapoja. Me kasvattajat pidämme tärkeänä aikuisen läsnäoloa, turvallisia arkirutiineja, pienryhmätoimintaa ja kiireettömyyttä. Uskomme että näin kasvaa omatoimisia, leikkiviä ja toistensa kanssa toimeen tulevia lapsia. Turvallisessa ja luottavaisessa ympäristössä iloisuus, leikkimielisyys ja uteliaisuus rehottaa. Talossa rajat ovat rakkautta ja opimme ottamaan vastuuta omista teoista. Avoin vuorovaikutus ja yhteiset kasvatussopimukset perheen kanssa ovat toimintamme perustana.

*”Ei lapsella saa olla kiire ja hoppu, eikä aamukaan kuin maailman loppu
Lapsi tarvitsee sylin ja hoivaa, suureksi kasvu on hidasta ja loivaa
Yhdessä opimme elämän taitoja, tunnemme, koemme, olemme aitoja
ja kaikkien aikuisten vastuulla on, ettei lapsen olo ole turvaton”*

3. PÄIVÄHOIDON ARVOT TARKOITAVAT MEIDÄN PÄIVÄKODISSA

<p>IHMISEN KUNNIOITTAMINEN JA OIKEUDENMUKAISUUS</p> <p>Lapsi saa olla ja kasvaa omana itsenään, yksilönä osana ryhmää.</p> <p>Lapsi voi kertoa ajatuksiaan ja mielipiteitään pienryhmässä.</p> <p>Lapsiryhmässä harjoittelempa tulemaan toimeen toistemme kanssa. Opettelemme ratkaisemaan riitatilanteita. Hyväksymme erilaisuutta.</p> <p>Yhteiset säännöt ja rajat koskevat lapsia ja aikuisia.</p> <p>Erilaiset kasvatusnäkemykset huomioidaan ja niistä keskustellaan avoimesti.</p> <p>Päiväkodin kasvattajat tukevat vanhemman ja lapsen suhdetta.</p>	<p>SITOUTUMINEN JA VASTUU</p> <p>Vanhempien kanssa sovitaan yhteisistä kasvatuskäytännöistä lapsikohtaisissa keskusteluissa. Sitoudumme sovittuihin asioihin.</p> <p>Ryhmän vanhempainillat ovat teemailtoja, joissa yhteisesti pohditaan ryhmässä olemiseen ja sen toimivuuteen vaikuttavista asioista.</p> <p>Toimintavuoden alussa lapsiryhmässä sovitaan yhteisistä säännöistä ja rajoista. Niihin palataan säännöllisesti.</p> <p>Lapsi on vastuussa ikätasonsa mukaisesti, esimerkiksi keräämme lelut ja huolehdimme yhteisistä välineistä.</p>
<p>TURVALLISUUS</p> <p>Vastuuaikainen perehtyy lapsensa asioihin syvemmin ja hoitaa yhteistyön vanhempien kanssa.</p> <p>Turvallisuusasioista tiedotetaan ja keskustellaan säännöllisesti.</p> <p>Päivärytmi on toistuva, lapsilla on tiedossa myös muutokset.</p> <p>Päiväkodin pihäsäännöt ovat koko päiväkodin tiedossa ja puutteisiin puututaan välittömästi.</p>	<p>YHTEISTYÖ JA AVOIMUUS</p> <p>Päiväkodin yhteistyömuodot on kirjattu vuosikelloon. Tapahtumista tiedotetaan ja kerrotaan vanhemmille.</p> <p>Tiedottaminen on molemminpuolista ja avointa.</p> <p>Kasvattajan velvollisuus on välittömästi ottaa vanhempien kanssa puheeksi, jos lapsen päivässä tai kasvussa on jotain erityisen pohdinnan tarvetta.</p> <p>Perheen toivotaan kertovan, jos lapsen elämässä tapahtuu merkittäviä muutoksia. Kaikki tieto lapsista pysyy tiimin sisällä.</p>

4. VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTUMINEN KELLON PÄIVÄKODISSA

• SOSIAALISIA TAITOJA TARVITAAN ELÄMÄSSÄ PÄRJÄÄMISEEN

Jo pienetkin lapset haluavat kuulua ryhmään ja olla vertaisryhmässään hyväksytyjä. Pienten lasten ryhmissä roolit eivät ole välttämättä vielä pysyviä ja erilaisia rooleja haetaan ja kokeillaan. Koska roolit muuttuvat, aikuisen tehtävänä on auttaa ja ohjata lasta löytämään hyviä tapoja toimia vertaisryhmässään. Kun aikuinen on mukana lasten leikeissä, hän pääsee osaltaan vaikuttamaan leikin sisältöön sekä roolien jakoon. Tasavertaiset lapset harjoittelevat sosiaalisia taitojaan ja voivat ratkaista konfliktejaan itse aikuisen vain havainnoitessa tilannetta. Kiusaamista ehkäistään ohjaamalla lasten leikkejä, opettamalla sosiaalisia taitoja, empatiakykyä, suvaitsevaisuutta ja toisen ihmisen kunnioittamista.

SOSIAALISET TAIDOT OSANA LAPSEN PÄIVÄÄ

Ikätasoni ja taitojeni mukaan:

- näytän tunteitani ja opettelen ilmaisemaan niitä
- leikin yhdessä toisten kanssa ja osaan ystävävystyä
- kestän pettymyksiä
- harjoittelen hyviä tapoja
- opettelen odottamaan vuoroani
- ratkon ristiriitoja sopuisasti
- osaan noudattaa sääntöjä
- osaan olla ryhmässä ja huomioda myös muut tullen hyväksytyksi sellaisena kuin olen

NÄIN TOIMIMME KELLON PÄIVÄKODISSA

- syksyllä käytetään aikaa ryhmäytymiseen ja kavereihin tutustumiseen 1-2 kk
- taitoja harjoitellaan turvallisesti tutuissa pienryhmissä
- kasvattaja on aina läsnä, tukee, ohjaa ja havainnoi lasten välisiä suhteita
- kasvattaja auttaa tarvittaessa pulmatilanteissa
- kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi
- kasvattaja huolehtii, että kukaan lapsi ei jää yksin, ilman kaveria
- kasvatetaan yhteiseen vastuuseen; lasten kanssa tehdään sopimuksia ja sovitaan yhteisistä käyttäytymissäännöistä (isommilla yhteiset kokoukset)
- koko talossa noudatetaan samoja toimintatapoja ja sääntöjä
- ryhmän aikuiset toimivat hyvänä esimerkkinä

• SELVIYDYN ITSE- OMATOIMISUUS

Turvallisessa ja kannustavassa ilmapiirissä tuemme lapsen omatoimisuuden kehittymistä. Aikuiset luovat kiireettömän ilmapiirin, jossa lapsella on aikaa oppia uusia asioita. Lapsen omatoimisuudella päivähoitossa tarkoitetaan lapsen selviytymistä erilaisista arjen tilanteista. Itsenäinen selviytyminen erilaisissa tilanteissa antaa onnistumisen kokemuksia ja vahvistaa lapsen itsetuntoa.

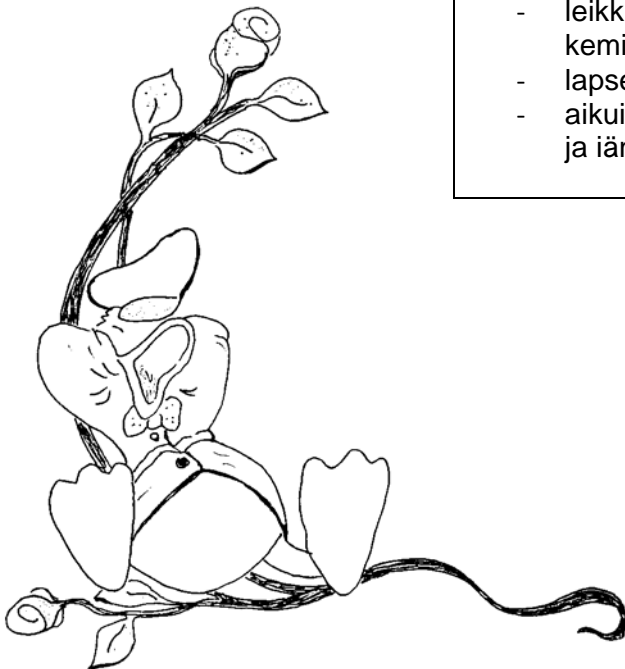
OMATOIMISUUS OSANA LAPSEN PÄIVÄÄ

Ikätasoni ja taitojeni mukaan:

- opettelen pukemaan ja riisumaan itse
- opettelen syömään itse
- harjoittelen WC- taitoja ja siisteyttä
- keksin tekemistä
- siivoan jälkeni
- löydän leikkikavereita itselleni
- opin ajattelemaan itse ja ottamaan vastuuta
- voin luottaa siihen että kasvattajat ja vanhemmat huolehtivat turvallisesta päiväruutiinista puolestani

NÄIN TOIMIMME KELLON PÄIVÄKODISSA

- pienissä ryhmissä aikuinen on läsnä, ohjaa ja auttaa tarpeen mukaan
- annetaan lapsen yrittää tehdä itse, emme tee puolesta
- annetaan aikaa harjoittelulle
- oppimisympäristöä suunnitellaan ja rakennetaan niin, että se tukee omatoimisuutta
- leikkitalu ohjaa omatoimiseen oman tekemisen suunnitteluun
- lapset osallistuvat arkiaskareisiin
- aikuinen huomioi lapsen yksilölliset taidot ja iän.

• LAPSEN PÄÄASIAALLINEN ”TYÖ” PÄIVÄKODISSA ON LEIKKI

Omaan itseensä ja ympäröivään maailmaan tutustuminen on valtava haaste lapselle. Siinä paras väline on leikki. Lapsi harjaantuu leikin kautta fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti. Päiväkodissamme kiinnitetään huomiota lasten omaehtoiseen leikkiin, jota aikuiset tarvittaessa tukevat. Ryhmän tiloja hyödyntämällä ja pieniin ryhmiin jakautumalla mahdollistetaan lasten pitkäkestoinen ja kiireetön leikki. Leikin avulla lapsi oppii uusia tietoja, taitoja ja hyviä tapoja.

LEIKKI OSANA LAPSEN PÄIVÄÄ

- vuorovaikutustaidot kehittyvät omassa vertaisryhmässä
- ystävyys- ja kaverisuhteet muodostuvat yhteisessä leikissä
- pitkäkestoinen leikki kehittää keskittymistä
- mielikuvitus kehittyy
- lapsi harjoittelee arkielämän taitoja leikkiessään
- oppii ristiriitatilanteiden ratkaisemista
- oppii sääntöjen noudattamista
- opettelee pettymysten sietoa
- käsittelee omia tunteitaan leikkiessään ja leikin kautta

LEIKKI OSANA KELLON PÄIVÄKODIN ARKEA

- käytämme ryhmissä leikkitauluja, joiden avulla lapset ohjautuvat itsenäisesti pieniin leikkiryhmiin.
- vietämme lelupäivää. Lelupäivä voi olla teeman mukainen esim. kirja tai pelipäivä.
- järjestämme talon yhteisen roolileikki-teemapäivän.
- opettelemme yhdessä ulkoleikkejä, laulu- ja perinneleikkejä.
- kasvattaja on läsnä leikkitalanteissa osallistuen ja ohjaten tarvittaessa.
- kasvattaja mahdollistaa ajan leikille ja huolehtii leikkirauhasta.
- kasvattaja huolehtii että leikkitarvike ja materiaalit ovat saatavilla.
- kasvattaja auttaa lasta löytämään leikkikaverin ja selviytymään leikkiryhmässä.

• PIENRYHMÄTOIMINTA

Pienryhmätoiminta on osa jokapäiväistä toimintaamme lasten kanssa. Pienemmässä ryhmässä lapsen on turvallisempi ilmaista itseään, oivaltaa uusia asioita ja oppia luottamaan itseensä. Aikuiset pystyvät huomioimaan lapsen yksilöllisen kehityksen taitoineen ja tietoineen.

PIENRYHMÄTOIMINTA OSANA LAPSEN PÄIVÄÄ

- lapsen on turvallista kuulua omaan, tuttuun pienryhmään.
- lapsen ajatuksille ja mielipiteille on aikaa ja tilaisuuksia.
- lapsi uskaltaa ilmaista tunteitaan paremmin.
- lapsen kiinnostuksen kohteet huomioidaan toiminnassa.
- leikkiä ja aktiivista toimintaa on enemmän, odottamista vähemmän.
- lapsilla on erityistarpeita, joita pienryhmässä on helpompi huomioida.
- lapsella on mahdollisuus oppia uusia asioita ja taitoja rauhassa, omaan tahtiin.
- perushoidon tilanteet porrastuvat; pukeminen ja ruokailu on mukavaa ilman hälinää ja kiirettä.

PIENRYHMÄTOIMINTA KELLON PÄIVÄKODIN ARJESSA

Pienryhmätoiminta on sovittu käytäntö päiväkodissamme.

Lapsiryhmä on jaettu kahteen tai kolmeen kiinteään pienryhmään.

Kiinteät pienryhmät toimivat isomprien lasten ryhmissä viikoittain, pienillä harvemmin.

Pienryhmiin jakaannutaan päivittäin leikin, toiminnan ja lasten toiveiden mukaan. Aikuinen auttaa ryhmien muodostamisessa.

Pienryhmää ohjaa oma vastuuikäinen tai joku muu ryhmän kasvattaja.

Pienryhmätoiminnan tärkeä sisältö on leikki. Kasvattaja on mukana leikeissä.

Pienryhmissä toteutetaan aikuisen suunnittelemaa toimintaa esim. musiikkia, kädentöitä, liikuntaa ja retkeilyä. Aikuinen suunnittelee toiminnan ryhmän tarpeista lähtien. Joskus kaikki ryhmät tekevät samoja juttuja.

Esikoululaisille pienryhmätoimintaa suunnitellaan ja toteutetaan esiopetuksen sisältöalueet huomioiden.

Lapsille kerrotaan ryhmän päiväjärjestys ja pienryhmätoiminnan osuus päivästä tai lapsi voi halutessaan seurata päivän kulkua kuvista.

Osa ryhmistä käyttää leikkitalua. Lapsi valitsee haluamansa leikin ja pienryhmä muodostuu sitä kautta.

Pukemistilanteet ja siirtymät tilanteesta toiseen pyritään toteuttamaan porrastaen.

Tilojen ja pihan käyttöä suunnitellaan niin, ettei tule tilanahtautta.

• LAPSEN TAPA OPPIA

Lapsi oppii ymmärtämään maailmaa, solmii suhteita muihin ja oppii tuntemaan itsensä parhaiten leikin avulla. Oppimis- ja opettamisprosessit lähtevät lapsen toiminnasta ja hänen omista kokemuksistaan. Toimiessaan lapsi on aktiivinen tutkija ja oivaltaja. Aikuisen tehtävä on tukea ja rohkaista lasta hänen omista kiinnostuksen kohteistaan sekä herättää uusia mielenkiinnon kohteita. Onnistumisen kokemukset tuottavat lapselle iloa ja samalla vahvistavat itsetuntoa ja kehittävät myönteistä asennetta oppimiseen.

"Minkä lapsi tänään osaa tehdä yhteistyössä, sen hän huomenna osaa tehdä itsenäisesti"(Vygotsky)

OPPIMINEN-OPETTAMINEN KELLON PÄIVÄKODISSA

- lapsille kerrotaan päivän ja viikon toimintasuunnitelmasta kuvin ja sanoin.
- isompien lasten ryhmässä materiaalit ja välineet ovat esillä.
- pienillä aikuinen havainnoi ja tukee lasta välineiden käytössä.
- kasvattajat havainnoivat lapsia ja heidän tapansa oppia.
- kasvattaja tukee lapsen yksilöllistä tapaa oppia.
- kasvattaja suunnittelee toimintaa lasten ikätason ja yksilöllisten tavoitteiden mukaan.
- kasvattaja antaa tilaa, aikaa ja rauhaa lapsen omille ideoille ja leikille.
- päivittäiset ulkoilut tukevat lapsen omaehtoista liikuntaa
- joka viikko on ohjattuja liikuntatuokioita.
- teemme retkiä lähiympäristöön.
- toimimme pienryhmissä. Porrastamme toimintaa ja perushoitotilanteita. Pyrimme kiireettömyyteen.
- toimintaympäristö on oppimista tukeva.
- kasvattaja antaa lapsen tehdä ja kokeilla itse. Kasvattaja on itse esimerkkinä.
- oppimisilmapiiri on iloinen. Annamme palautetta, kiitämme ja kannustamme!

Lapsi oppii: LEIKKIMÄLLÄ

LIKKUMALLA

OPPIMINEN OSANA LAPSEN ARKEA KELLON PÄIVÄKODISSA

- lapsi voi suunnitella päiväänsä leikkitaulun ja ennakoitun päiväjärjestyksen avulla
- isommat lapset voivat itse valita toiminnassaan tarvittavia välineitä ja materiaaleja. Pienillä lapsilla aikuinen ohjaa välineiden valinnassa.
- lapsi kertoo omista toiveistaan ja ideoistaan toiminnan suhteen.
- lapsi osallistuu viikkosuunnitelman mukaan ohjattuihin toimintoihin yksin tai pienryhmänsä kanssa.
- lapsella on mahdollisuus toteuttaa omia leikki- ja toimintaideoitaan päivän aikana.
- lapsella on mahdollisuus päivittäin leikkiä ja liikkua päiväkodin pihalla.
- lapsella on oppimis- ja toimintarauha.
- lapsi voi tutkia ja ihmetellä asioita.
- lapsi oppii arjen asioita perushoitotilanteissa sekä pienissä auttamis- ja vastuutehtävissä.
- lapsi saa käyttää mielikuvitusta ja luovuutta leikkimis- ja oppimistilanteissa.

TUTKIMALLA

LUONNOLLISESTI LUOVANA

5. KODIN JA PÄIVÄKODIN YHTEISTYÖ = KASVATUKUMPPANUUS

Lapsella on oikeus siihen, että hänen elämänsä keskeiset ihmiset ja ympäristöt ovat sopuoinnussa keskenään ja luottavat toisiinsa. Päiväkodin henkilökunta haluaa tehdä parhaansa lasten kasvun edistämiseksi yhdessä kasvatuskumppaneina vanhempien kanssa. Vanhempien asiantuntevuksella lapsestaan ja henkilökunnan ammattitaidolla turvaamme lasten kokonaisvaltaisen kasvun, hyvinvoinnin sekä oppimisen.

KASVATUKUMPPANUUDEN TAVOITTEENA ON

- tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.
- tukea vanhempia ensisijaisina kasvattajina ja oman lapsensa asiantuntijoina
- tuoda esiin tietoa lapsen kasvusta ja kehityksestä varhaiskasvatuksen näkökulmasta
- jakaa tietoa lapsen arjesta kotona ja päivähoitossa
- keskustella yhteisistä toimintatavoista ja tehdä sopimuksia lapsen kehityksen tukemiseksi
- sopia menettelytavoista jos vanhemmalla tai kasvattajalla on huoli lapsesta
- rakentaa luottamuksellinen keskusteluyhteys perheen ja ryhmän kasvattajien välille
- sitoutua yhteiseen kasvatustehtävään

KASVATUKUMPPANUUS KELLON PÄIVÄKODISSA

- perheellä on mahdollisuus tutustua ryhmään ja päiväkodin arkeen ennen hoidon aloittamista
- vastuuajainen on yhteyshenkilö päiväkodin ja perheen välillä lasta koskevissa asioissa
- vastuuajainen ja vanhemmat tekevät lapsen varhaiskasvatussuunnitelman syksyn aikana
- tuonti- ja hakutilanteissa vaihdetaan lapsen päivittäiset tärkeät kuulumiset
- päiväkodin toiminnasta tiedotetaan sähköisellä kuukausikirjeellä ja ilmoitustaululla olevalla viikko-ohjelmalla
- kasvunkansioon kerätään lapselle merkityksellisiä asioita koko päivähoiton ajalta
- vanhemmat ilmoittavat vapaapäivistä, lomista ja sairastumisesta sovitusti ja ajallaan
- henkilökunta tiedottaa perheille yhteistyötapahtumista kuukausikirjeissä
- perheiden elämäkatsomukset huomioidaan päivähoiton toteuttamisessa
- vanhemmat, kasvattaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimivat yhteistyössä kun lapsella on yksilöllisen tuen tarvetta
- keskustelemme avoimesti ja luottamuksellisesti lapsen asioista

6. HOIDON, KASVATUKSEN JA OPETUKSEN KOKONAISUUS

- **HYVINVOIVA LAPSI PÄIVÄKODISSAMME**

**MINUSTA VÄLITETÄÄN
MINUA KUUNNELLAAN
MINULLE ON AIKAA**

Hyvinvoiva lapsi tuntee että hänestä välitetään. Päiväkodissa ja kotona lapsi saa osakseen huolenpitoa ja rakkautta. Lapsella on ystävyyssuhteita ja mahdollisuus yhdessäoloon toisten lasten kanssa. Aikuinen huomioi aidosti lapsen ajatukset ja tunteet. Lapsesta välitetään sellaisena kuin hän on. Eleet ja äänensävyt luovat myönteisen ilmapiirin. Kasvattajat ja vanhemmat pitävät yhdessä kiinni sovitusta rajoista.

Hyvinvoiva lapsi tuntee, että häntä kuunnellaan. Vanhemmilla ja kasvattajilla on aikaa keskustella, pohtia ja vastata lapsen kysymyksiin. Lapselle puhutaan asioista niin, että hän ymmärtää. Puhutaan totta. Lapsi saa kertoa mielipiteensä asioista ja kokee, että niillä on merkitystä. Kasvattaja havainnoi lasta päiväkodissa ja vanhempi kotona. Lapsen tapa toimia arjen tilanteissa tulee huomatuksi.

Hyvinvoiva lapsi saa riittävästi aikaa kasvattajalta ja vanhemmalta. Aikuinen on aidosti läsnä ja lapsi saa kokea kiireettömiä yhdessäolon hetkiä. Päiväkodissa tutustumiseen ja yhdessäoloon on riittävästi aikaa.

Lapsen leikeille ja jutuille on mahdollisuuksia ja tilaa. Lapsi otetaan mukaan arkisiin tekemisiin ja kotitöihin.

Lomien ja vapaan aikana lapsi saa tankata tunteita ja läheisyyttä vanhemmiltaan.

Lapsen, vanhempien ja kasvattajien välinen vuorovaikutus tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

- **LAPSEN HYVÄ PÄIVÄ KELLON PÄIVÄKODISSA**

Tulen vanhempieni mukana päiväkotiin. Riisun vaatteeni eteiseen. Yritän riisua itse ja minua autetaan tarvittaessa. Vien repun ja unikaverin omaan lokerooni. Laitan tossut jalkaan ja pesen kädet. Vanhemmat saattavat minut ryhmäni aikuisen ja muiden lasten luo. Voin mennä aikuisen syliin tai lähelle. Aikuiset vaihtavat kuulumiset ja minä saan aloittaa leikit .

Aamupalan aikaan haen vuorollani puuroa tai aikuinen auttaa minua. Menen omalle paikalleni ruokailemaan. Minunkin pöydässäni ruokailee aikuinen. Juttelen omien pöytäkaverieni kanssa. On mukavaa kun ruokarauha säilyy eikä ole kiire mihinkään.

Aamupalan jälkeen jatkan **leikkejäni** tai käyn valitsemassa leikki- ja taululta uuden tekemisen. Aikuinen tulee mukaan leikkeihin. Joka viikko osallistun oman **pienryhmäni** toimintaan. Silloin me askartelemme, jumppaamme, laulamme tai retkeilemme. Kerron aikuiselle mikä minusta on kivaa ja mielenkiintoista. Mitä haluan oppia. Joskus kaikki pienryhmät tekevätkin samoja juttuja vaikka lahjan äitienpäiväksi. Tunnen oman pienryhmäni kaikki lapset. Ei ujostuta yhtään ja jos tulee riitaa uskallan pyytää anteeksi. Minusta tuntuu että omat aikuiset tuntevat minut kun suunnittelevat niin osuvia juttuja. Meillä on kivaa yhdessä.

Pikku ryhmissä menemme myös pissalle. Ei tule ruuhkaa ja säilyy se **vessarauha**. Aikuinen on mukana kun on niin paljon muistettavaa; pissaaminen, käsien peseminen, pytyä vetäminen ja housujen laittaminen. Siitä me sitten mennään **yhdessä pukemaan**. Minulla on eteisessä oma kori josta on helppo ottaa omat vaatteet. Minä harjoittelen pukemaan itse. On se joskus aika raskasta eikä huvittaisi yhtään. Onneksi aikuinen auttaa ja kehuu kun jaksan yrittää. Aikuinen tietää onneksi mitä kannattaa pukea milläkin säällä, ettei minun tarvitse sitä miettiä.

Ulkona me juostaan, kiipeillään ja leikitään. Voin leikkiä muidenkin ryhmien lasten kanssa. Joskus urheillaan ja hiihdetään tai luistellaan porukalla. Minä tiedän pihäsäännöt ja jos en muista aikuiset auttavat. Sisälle lähtiessä harjoittelemme riisumista. Se onkin helpompaa kuin pukeminen ja haluan tehdä senkin itse.

Meillä on yhteinen ruokapiiri. Silloin juttelemme, loruillemme ja laulamme. Aikuinen kertoo mitä on ruokana ja lorutteleme ruokaloron. Minulla onkin jo nälkä!

Menen hakemaan ruokaa ja ruokailemaan omalle paikalleni. Ihan pienillä ja eskareilla on etuoikeuksia. Pienille tuodaan ruoka ja aikuinen auttaa ruokailussa. Eskarit taas menevät koululle syömään ja ruoka kannetaan tarjottimella! Olemme sopineet että kaikkea maistetaan. Kaikkea saa harjoitella; leivän voitelemista ja maidon kaatamista, veitsen ja haarukan käyttämistä. Silloin on parasta kun saan mennä oman ryhmän ja aikuisen kanssa pikkuhuoneeseen syömään! Ruokailun jälkeen vien astiat kärryyn tai astianpesukoneeseen. Siistin myös oman paikkani. Muistan kiittää.

Sitten menen **pisulle ja pesulle**. Saan hammaspastillini. Otan unikaverini. Menen omaan sänkyyni Aikuinen peittelee ja toivottaa hyvät unet. Minä saan yleensä unen mutta isommat lapset kuuntelevat vain satua ja lepäävät. Joskus haluan että aikuinen silittää ja hellii minua. Valvojat hiippailevat leikkeihinsä aikaisemmin, mutta minua se ei haittaa, vaan herään omaan tahtiini.

Pukemista minä kyllä harjoittelen paljon koska taas puetaan! Sitten menen välipalalle. Istun omalla paikallani tai jos meillä on vain yksi välipalapöytä, menen sitten, kun on minun vuoroni.

Iltapäivällä me yleensä leikitään. Käyn leikkitalulla ja jatkan puuhiani. Toisinaan ei ole kaveria, mutta kerron aikuiselle ja asia järjestyy ja taas on mukavaa.

Minä en aina ehdi lähteä **ulos**, kun äiti tai isi tulee hakemaan. Silloin kenkuttaa, mutta mentävä on, koska en voi oikein sitä hakemisaikaa itse päättää. Toisina päivinä minä harjoittelen ulkovaatteiden pukemista iltpäivälläkin ja niin sitä mennään ulos. Äiti tai isi tulee hakemaan minua. Joskus joku muu tuttu aikuinen on tullut hakemaan minua ja se on jännittävää. Siitä on kerrottu minulle aikaisemmin mutta silti jänskättää! Usein odotan, että minua tullaan hakemaan. Aikuiset kuitenkin tietävät aikataulut ja niinpä kysynkin heiltä.

Päivän palaute. Aika vaikea juttu. Se on kertomus siitä, mitä minä olen tehnyt päivän aikana. Mitä olen oppinut ja opetellut. Olenko ollut iloinen tai surullinen. Miten meillä on yhdessä päivä sujunut.

Minun hyvä päivä.

• VARHAISKASVATUKSEN SISÄLTÖALUEET

Varhaiskasvatuksen sisällön suunnitteluun vaikuttavat lapsen ikä, kehitystaso ja kiinnostuksen kohteet.

Varhaiskasvatuksen keskeisimmät sisältöalueet, eli orientaatiot ovat matemaattinen, luonnontieteellinen, yhteiskunnallis-historiallinen, esteettinen, eettinen ja uskonnolliskatsomuksellinen.

Kasvattajan tehtävänä on liittää sisältöalueiden asiat ja ilmiöt mahdollisimman konkreettisesti lapsen arjen kokemuksiin ja tapahtumiin.

Kasvattaja perehtyy sisältöalueisiin, jotta voi muokata toimintaympäristöä sekä tarjota oppimiskokemuksia lapselle ja lapsiryhmälle.

MATEMAATTINEN ORIENTAATIO

Lapsella on mahdollisuus tutustua numeroihin, lukumääriin, muotoihin ja ajan käsitteisiin ikätasonsa mukaisesti. Harjoittelemmme asioita pelien ja leikkien avulla, isommat lapset yhteisillä tuokioilla ja tehtävien parissa. Luokittelu, vertaaminen, sarjoittaminen ja laskeminen otetaan avuksi arjen ongelmatilanteissa; jaamme lelut, järjestämme vaatteet oikeille paikoilleen ja laskemme kuinka monta legoa tarvitaan rakentamiseen.

Kasvattaja tukee lapsen mielenkiintoa matematiikkaa kohtaan. Hankitaan pelejä ja rakentelusarjoja jotka tukevat matemaattista oppimista.

LUONNONTIETEELLINEN ORIENTAATIO

Vuodenaikojen vaihtelu, eläimet, kasvit, sää, luonnonilmiöt ja avaruus kiinnostavat lapsia.

Erilaiset luontoretket ja Metsämörri toiminta ovat luonteva tapa havainnoida ja tutkia näitä asioita.

Myös perheiden yhteiset tapahtumat Virpiniemessä ja Meriniemessä tutustuttavat lasta oman alueen luontoon ja retkeilyyn.

Askartelun ja kuvataiteiden avulla lapsi voi ilmaista niitä elämyksiä, joita luonto hänessä herättää.

Keskustelemme luonnon suojelemisesta ja retkillä haluamme omalla toiminnallamme säästää luontoa. Päiväkodissa harjoitteleme roskien lajittelemista.

YHTEISKUNNALLIS-HISTORIALLINEN ORIENTAATIO

Tutustumme lähiympäristöön ja sen historiaan retkeilemällä kirjastoon, urheilukentälle tai koulumuseoon. Vietämme vuosittain isovanhempien päivää ja näin lapsi saa kosketuksen oman perheensä historiaan.

Päiväkodissamme kirjataan lapsen elämän vaiheita valokuvin ja kertomuksin kasvunkansioon. Lapsi oppii tuntemaan oman historiansa.

Perinneleikit, vanhat esineet ja keskusteleminen siitä, miten ennen elettiin, liittyy juhlapyhien viettoon esim. Kalevalan päivään.

ESTEETTINEN ORIENTAATIO

Lapsen mielikuvitus ja luovuus tulee esiin päivittäin erilaisissa leikeissä. Taide, musiikki, draama ja sadut antavat lapselle elämyksiä ja pienet esiintymiset onnistumisen tunteen.

Päiväkodissa järjestetty juhla, vieraileva esiintyjäryhmä tai konsertti tarjoaa lapsille mahdollisuuden kokea elämyksiä.

Lasten työt laitetaan kauniisti esille. Ryhmätilat pidetään viihtyisinä ja siisteinä.

EETTINEN ORIENTAATIO

Oikea-väärä, hyvä-paha, erilaiset pelot ja ennakkoluulot, erilaisuuden hyväksyminen ovat asioita, joita pohdimme lapsen kanssa päivittäin arkielämän eri tilanteissa.

Lapselle on tärkeää tulla hyväksytyksi ryhmässä, kokea ystävyyttä ja turvallisuutta.

Syksyllä käytämme aikaa ryhmän yhteishengen luomiseen ja yhteistyökyyvyn kehittämiseen.

Autamme toisia ja kannamme yhteisvastuuta.

Lastenkokouksissa päätetään yhteisistä asioista ja tehdään sopimuksia.

Keskustelemme riidoista ja erimielisyyksistä.

Iloitsemme toisen puolesta.

USKONNOLLIS-KATSOMUKSELLINEN ORIENTAATIO

Lapsen uskontokasvatuksesta sovitaan vanhempien kanssa. Erilaisia vakaumuksia kunnioitetaan.

Uskontokasvatus liittyy kirkkovuoden juhlapyhiin esim. joulun ja pääsiäisen viettoon.

Seurakunta kutsuu pari kertaa vuodessa pikku kirkkoon. Esikoululaisille järjestetään arkipyhäkoulua.

Lapsen perheessä tapahtuvat ristiäiset, häät tai hautajaiset ovat luonnollinen tapa huomioida lapsen kysymykset.

7. VARHAIKASVATUKSEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma (=vasu) yhdessä vanhempien ja vastuukasvattajan kanssa. Vasu tehdään joka syksy, sen toteutumista arvioidaan keväällä ja tarvittaessa muulloinkin vuoden kuluessa. Lapsen kehitystä ja kasvua pohditaan myös palautteissa, kun lapsen päivän kulusta kerrotaan vanhemmille. Kasvatuksen pulmatilanteissa tai erityistä tukea tarvittaessa olemme yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Käytössämme on myös Varhaisen tuen -kansio.

Vanhemmilla on mahdollisuus arvioida päiväkodin kasvatuskäytäntöjä ja laatua asiakastytyväisyyskyselyn kautta. Kasvatushenkilöstö pohtii ja kehittää sitten toimintaa huomioiden palautteesta nousevia asioita. Vanhempainillat, juhlat, perheliikuntatapahtumat ja muu yhteistyö vanhempien kanssa aikataulutetaan syksyllä ns. vuosikelloon, joka on nähtävillä päiväkodissa.

Henkilökunta pitää viikoittain suunnittelupalaverin omilla tiimeillään. Palaverissa suunnitellaan tulevaa toimintaa, arvioidaan käytäntöjen toteutumista ja jutellaan lasten kehitykseen liittyvistä asioista. Koko päiväkodin yhteisiä kehittämispalavereita pidetään kaksi kertaa vuoden kuluessa, joissa tarkastellaan talon yhteisten sopimusten ja linjausten toteutumista päivähoiton ohjaajan kanssa.

Henkilökunnan koulutukset kuntatasolla ovat vasusta nousseita teema-koulutuksia. Henkilökunta voi osallistua myös tarjolla oleviin ulkopuolisiin koulutuksiin, jotka tukevat päiväkodin toimintaa. Kunnan päivähoiton henkilökunnan osaamista hyödynnetään myös talokohtaisina koulutus-tapahtumina.

